

Jiří Harnach

Přezkum smluvních podmínek ve veřejných zakázkách

V otázce přezkumu smluvních podmínek v rámci zadávacích řízení na veřejné zakázky byl na straně Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“) jako orgánu dozoru dlouhou dobu viditelný jistý ostych. Důvodem může být zejména skutečnost, že takový přezkum se jeví jako hraniční pro kompetenci správních soudů a správních orgánů vyjadřovat se k soukromoprávním smluvním podmínkám. Autor článku si tak klade za cíl analyzovat stávající aspekty a možnosti přezkumu smluvních podmínek ve veřejných zakázkách dle rozhodovací praxe¹⁾.

Specifikum jejich přezkumu spočívá v tom, že rozpor se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“) může zakládat i taková smluvní podmínka, kterou by civilní soudy zřejmě považovaly za naprosto legální, souladnou s ustanoveními OZ a přiměřenou poměrům obou smluvních stran. Tento přezkum totiž neřeší účinky smluvních ujednání na poměry stran smlouvy, tedy nenahlíží jejich soukromoprávní rovinu, ale zkoumá dopady smluvních podmínek na okruh potenciálních dodavatelů ve fázi před podpisem smlouvy, v rámci zadávacího řízení dle ZZVZ. I smluvní podmínka, která odpovídá OZ, tak může být v rozporu s § 6 odst. 2 ZZVZ nepřiměřená, a tedy nezákonná, protože mohla být způsobilá odradit dodavatele od podání nabídek. Přezkum smluvních podmínek tak postihuje veřejnoprávní projev tohoto typicky soukromoprávního nástroje, což opravdu může vyvolávat nejistotu ohledně zařazení takového přezkumu do jedné či druhé právní oblasti.

Přezkum je ovlivněn minimálně dvěma specifiky veřejných zakázek – jednak adhezním charakterem uzavíraných smluv, a dále skutečností, že smlouva na veřejnou zakázku může být někdy tak trochu „trojstranná“. Lze tak nazvat stav, kdy se ve smlouvě mohou střetávat nikoliv klasicky dva zájmy (objednatel a dodavatel), ale negativně se do ní může promítat i zájem „třetí strany“, tj. osob jednajících za veřejného zadavatele, jejichž zájem nemusí být vždy v souladu se zájmem zadavatele a ve prospěch veřejných prostředků.

K adheznímu charakteru jen stručně; jak odborná veřejnost²⁾, tak i rozhodovací praxe³⁾ opatrně souhlasí, že se o adhezní smlouvy ve veřejných zakázkách

¹⁾ Článek volně vychází z rigorózní práce autora „Teorie nové skryté diskriminace ve světle rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže“. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2023.

²⁾ BEJČEK, Josef. Soukromoprávní ochrana slabšího obchodního partnera. *Bulletin advokacie*. Praha: Česká advokátní komora, 2015, roč. 2015, 7-8, s. 24-36.

³⁾ Rozsudek KSBR ze dne 30. 1. 2019, č. j. 31 Af 88/2016-75.

spíše jedná (s odkazem na jejich častý formulářový charakter), nicméně nelze univerzálně jednu stranu označit za slabší, aby jí svědčila ochrana ve smyslu § 1798 a násl. OZ. Jak říká Bejček, *„ani zadavatel veřejné zakázky, určující podmínky smlouvy, nemusí mít postavení silnější strany; naopak může být na uchazečích dost závislý.“* Některé trhy tak opravdu mohou fungovat. Obdobně i nezákonnost smluvních podmínek se bude významně odvíjet od charakteristiky relevantního trhu, zejména intenzity hospodářské soutěže na něm, počtu soutěžitelů, případně obvyklých zvyklostí daného trhu.

Osobně ale autor zastává názor, že u smluvních podmínek (na rozdíl od zadávacích podmínek obsažených v zadávací dokumentaci) je silnější stranou spíše zadavatel, a to kromě jiného i v důsledku toho, že (jak je doloženo dále) přezkum smluvních podmínek je v rozhodovací praxi zatím stále spíše výjimkou, proto zadavatelé jsou méně ochotní od svých smluvních podmínek ustupovat, opouštět svá formulářová ustanovení, protože přezkum ze strany ÚOHS *„zas až tolik nehrozí“*.

Riziko výše vymezené „trojstrannosti“ smluv na veřejné zakázky je pak více či méně důvodem celé právní úpravy veřejných zakázek. Pokud totiž stát má veřejný zájem na efektivním vynaložení veřejných prostředků a současně na zachování rovnosti na straně dodavatelů jako jeho občanů, pak prostřednictvím ZZVZ stát fakticky reguluje veřejné zadavatele, čili jejich představitele, aby zadávali v zájmu státu, tedy (zjednodušeně) se zachováním maximálně otevřené hospodářské soutěže. Právní úprava tak de facto předvídá, že zástupci veřejných zadavatelů mohou mít nikoliv zájem na efektivním vynakládání veřejných prostředků (prostřednictvím funkční hospodářské soutěže), ale mohou např. sledovat vlastní zájem na výběru preferovaného, „spřáteleného“ dodavatele.

Promítnou-li se tyto úvahy do úpravy smluvních podmínek, pak ve dvoustranné smlouvě objednatel-dodavatel se takto mohou vyskytnout smluvní podmínky, které neslouží ani jedné straně, ale jejich účelem bylo např. odradit konkrétní dodavatele od podání nabídek, tedy směřovaly k deformování hospodářské soutěže.

Na příkladu nejlépe

Předloženou úvahu lze vysvětlit na příkladu smluvní pokuty nepřiměřené jak svou výší, tak např. i identifikací porušení, které je sankcionováno, a které se v budoucím vztahu může jevit jako relativně časté. Lapidárně řečeno; může jít o citelnou pokutu za úplnou „hloupost“. Dodavatelé stojí před volbou, zda se vůbec ucházet o vstup do takto rizikového smluvního vztahu, tedy zda podat nabídku. Je všeobecně známo, že velké společnosti a zejména nadnárodní koncerny mají pravidla contract managementu nastavená tak, že do podobně rizikového plnění svou českou pobočku nepustí. Proto pokud na relevantním trhu figuruje pouze několik hráčů, jsou danou pokutou efektivně vyloučeny všechny české pobočky nadnárodních společností a nabídku podává dodavatel, který je na hrozící riziko méně citlivý. Což může být např. dodavatel, který si

neplánuje velkou budoucnost a není pro něj problém se případné vysoké pokutě vyhnout „útekem do insolvence“ (tzv. „garážovka“), nebo to může být dodavatel, který disponuje zákulisními informacemi, že zadavatel danou pokutu nehodlá příliš uplatňovat. Druhá možnost pak může být zjednodušená ustanovením, dle kterého se uložení pokuty odvíjí od namátkově prováděné kontroly a „smluvený“ dodavatel ví, že zadavatel nehodlá kontroly přehánět.

V popsaném případě tak efekt smluvní pokuty spočívá primárně v neoprávněném zúžení okruhu potenciálních dodavatelů, navíc o dodavatele seriózní a renomované. Naopak zajišťovací funkce tohoto smluvního institutu, která je jeho formálním odůvodněním a měla by naplňovat zájem veřejného zadavatele, může být u obou naznačených negativních typů dodavatelů velmi omezena, či zcela vyloučena. Výhodná tak byla pouze pro „třetí stranu smlouvy“, nepoctivého zástupce zadavatele, který takto protlačil svého favorizovaného dodavatele.

Příklad tak zřetelně ukazuje, že ze zakázkového pohledu není tolik podstatný budoucí průběh smluvního vztahu, tedy zda bude pokuta uplatněna. Není potřeba řešit právní postavení budoucího dodavatele, protože to by byla otázka pro civilní soudy. Zakázkový pohled vybízí k tomu posoudit, zda reálné zúžení okruhu potenciálních dodavatelů bylo oprávněné, případně zda je to ten případ, kdy se jako vhodný jeví zásah ÚOHS. Roli hraje i to, že daná smluvní podmínka netvoří tvrdou, nepřekonatelnou překážku účasti v zadávacím řízení, protože z formálního pohledu i nadnárodní společnosti mohly podat nabídku, žádná formální překážka jim v tom nebránila. Nicméně tvůrce dotčené smluvní podmínky využívá znalosti obvyklých zvyklostí na relevantním trhu a efektivně dosahuje stejného stavu, jako kdyby se o tvrdou podmínku jednalo. Samotný veřejný zadavatele pak z dané smluvní podmínky (v naznačených negativních scénářích) nijak neprofituje.

Jak by tedy popsanou situaci postihovala aktuální rozhodovací praxe?

Vývoj rozhodovací praxe k přezkumu smluvních podmínek

K možnosti přezkumu smluvních podmínek se poprvé uceleněji vyjadřoval rozsudek Krajského soudu v Brně (dále jen „**KSBR**“) v případě žalobce Trios⁴⁾, který reagoval na námitku rozporu konkrétní smluvní podmínky s (tehdejší) obchodním zákoníkem a s judikaturou Nejvyššího soudu, přičemž soud konstatuje, že „...není na žalovaném (míněn Úřad, pozn. autora), aby hodnotil vhodnost, přiměřenost či vymahatelnost soukromoprávní podmínky stanovené zadavatelem, nejedná-li se o zjevný excés vyvolávající nemožnost plnění předmětu zakázky a nejde-li o pravidlo pro posuzování kvalifikace a samotného hodnocení nabídek, jež by muselo být předmětem posouzení z pohledu ZVZ.“⁵⁾

Návazně Nejvyšší správní soud (dále jen „**NSS**“) se s tímto názorem plně ztotožnil a doplnil, že právní úprava veřejných zakázek „...ponechává způsob stanovení smluvních podmínek zásadně na uvážení zadavatele. Pokud zadavatel

⁴⁾ Rozsudek KSBR ze dne 28. 2. 2013, č. j. 62Af 48/2011-69

⁵⁾ Tamtéž.

doдрží zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace, případně další výslovná omezení zákona o veřejných zakázkách, je na něm, aby určil, za jakých podmínek chce smlouvu uzavřít...“⁶⁾ Návazně NSS doplnil definici toho, co je možno považovat za „zjevný exces“ zmiňovaný ze strany KSBR. Dle názoru NSS to může být „...např. požadavek zadavatele, který je jednoznačně v rozporu s kogentním ustanovením zákona, či požadavek vyvolávající nemožnost plnění předmětu zakázky, a nejde-li o pravidlo při posuzování kvalifikace či samotného hodnocení nabídek“⁷⁾.

Na toto první uchopení pak v dalším rozsudku žalobce B. Braun Medical⁸⁾ navázal KSBR poukazem na to, že přezkumná pravomoc ÚOHS se týká „*doдрžování požadavků na zákonnost postupu podle ZZVZ, což – především pokud jde o doдрžení zásady přiměřenosti (§ 6 odst. 1 ZZVZ) a zásady zákazu diskriminace dodavatelů (§ 6 odst. 2 ZZVZ) – může zahrnovat i přezkum těch zadávacích podmínek, jež se nakonec po uzavření smlouvy projeví coby podmínky smluvní“⁹⁾. KSBR zdůraznil, že ÚOHS nemůže přezkoumávat vymahatelnost soukromoprávních podmínek, tedy nemůže být „*arbitrem výlučně soukromoprávního střetu“¹⁰⁾.**

Navíc KSBR poskytl podrobnější výkladovou pomůcku k tomu, jak chápat excesivní smluvní podmínku; může to být i smluvní podmínka „běžná“, pokud „...z jejího znění v kontextu zbylého obsahu smluvního instrumentaria neplynou indicie v tom směru, že by se jednalo o podmínku směřující k odrazení dodavatelů od účasti v zadávacím řízení...“¹¹⁾.

Rozsudek KSBR v případě žalobkyně IBM¹²⁾ pak doplnil, že nezákonná z pohledu ZZVZ nemusí být ani taková smluvní podmínka, která by případně porušovala jiné právní předpisy (zde pravidla ochrany duševního vlastnictví), což je naprosto logické vzhledem k již zmíněnému nedostatku pravomoci ÚOHS posuzovat čistě soukromoprávní spory.

Závěry soudů tak lze shrnout v tom smyslu, že po ÚOHS jako správním orgánu nelze požadovat, aby posuzoval soukromoprávní nároky a podmínky, aby „rozhodoval“ soukromoprávní spory. Taková pravomoc mu není výslovně svěřena, navíc by nevhodně zasahoval do pravomoci civilních soudů.

Soudy nicméně připustily přezkum takových smluvních podmínek, které představují „zjevný exces“; pod tímto pojmem soudy chápou zejména podmínku vyvolávající nemožnost plnění předmětu zakázky. Zadavateli sice ponechaly výhradní právo definovat, za jakých podmínek chce realizovat „svou“ veřejnou zakázku, ale zdůraznily, že při tom zadavatel musí doдрžet zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Přezkum doдрžení těchto zásad pak soudy připouští i u takových zadávacích podmínek, které se projevují coby podmínky smluvní.

---

⁶⁾ Rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2014, č. j. 9 Afs 21/2013-39, žalobce TRIOS, spol. s r.o.

⁷⁾ Tamtéž.

⁸⁾ Rozsudek KSBR ze dne 3. 1. 2019, č. j. 62 Af 76/2018-226, žalobce B. Braun Medical s.r.o.

⁹⁾ Tamtéž.

¹⁰⁾ Tamtéž.

¹¹⁾ Tamtéž.

¹²⁾ Rozsudek KSBR ze dne 14. 1. 2021, č. j. 62 Af 59/2020-129, žalobkyně IBM Česká republika, spol. s r. o.

Platí tedy, že rozhodovací praxe soudů vytvořila relativně dobrý prostor pro přezkum smluvních podmínek a jejich veřejnoprávních dopadů na férovou hospodářskou soutěž (tedy na dodržení základních zásad dle § 6 ZZVZ). Přesto byl ÚOHS v tomto ohledu dlouhou dobu značně váhavý. I pokud ÚOHS vyjádřil určité pochybnosti nad oprávněností smluvní podmínky, v drtivé většině případů nedospěl k závěru o její nezákonnosti (pro rozpor se ZZVZ), a to zejména s odůvodněním, že její dopady nedosáhly intenzity excessu, jak o něm hovoří soudní praxe. Pokud ÚOHS konstatoval nezákonnost smluvní podmínky, pak zejména v případech markantního, dá se říct až „přímočarého“ narušení hospodářské soutěže¹³⁾.

Nicméně tento váhavý přístup ÚOHS se mění. Výrok o nezákonnosti smluvních podmínek zazněl již opakovaně, přičemž společným znakem takových rozhodnutí je závěr, že **smluvní podmínky přenášejí na dodavatele nepřiměřené podnikatelské riziko ohledně průběhu smluvního vztahu.**

Lze tak zmínit případ¹⁴⁾, kdy zadavatel (ČR – Ministerstvo práce a sociálních věcí) uzavíral rámcovou smlouvu na poskytování služeb ICT, přičemž dodavatelé byli pod pokutou povinni podávat nabídky do budoucích minitenderů, u kterých si zadavatel vyhradil možnost stanovit cenový strop. Podmínky možného vyvinění se z povinnosti podat nabídku pak zadavatel neupřesnil. Dle ÚOHS „... dodavatelé tak na základě stanovených smluvních podmínek nemají jistotu, zda budou moci odmítnout podání dílčí nabídky z důvodu pro ně neakceptovatelně stanovené maximální přípustné nabídkové ceny...“¹⁵⁾, čímž „...zadavatel nepřiměřeně přenesl riziko na potenciální dodavatele, neboť tito... nemají tak kontrolu ve vztahu k budoucímu plnění...“¹⁶⁾

Obdobně za nepřiměřený přenos obchodního¹⁷⁾ rizika považoval ÚOHS¹⁸⁾ i požadavek zadavatele (Statutární město Ostrava, městský obvod Poruba), aby dodavatelé nabídli jednotné procento slevy z položek Ceníku stavebních prací ÚRS, a to i z jejich budoucí aktualizované podoby, protože dle ÚOHS dodavatelé „...nemohou být schopni stanovit cenu, která pokryje jejich náklady... a přiměřený zisk, bez znalosti částek, z nichž mají slevu poskytovat...“¹⁹⁾

Jako poslední příklad lze uvést případ zadavatele ČR – Ministerstva pro místní rozvoj²⁰⁾, potvrzený již i ze strany správních soudů²¹⁾. Předmětem plnění byla

¹³⁾ Pro názornost můžeme uvést rozhodnutí ÚOHS ze dne 4. 1. 2017, č. j. ÚOHS - S0690/2016/VZ-00578/2017/512/AKp, kde zadavatel jako obchodní podmínku zakotvil povinnost zajistit kryté parkovací stání pro provozované autobusy, což zásadně zvýhodňovalo stávajícího dodavatele, který disponoval jediným krytým stáním ve městě.

¹⁴⁾ Rozhodnutí ÚOHS ze dne 7. 10. 2022, sp. zn. ÚOHS-S0301/2022/VZ, č. j. ÚOHS - 35111/2022/510.

¹⁵⁾ Tamtéž.

¹⁶⁾ Tamtéž; totožně se v té době u velmi podobného případu vyjádřilo i rozhodnutí předsedy ÚOHS ze dne 13. 9. 2022, sp. zn. ÚOHS-R0099/2022/VZ, č. j. ÚOHS - 28616/2022/161.

¹⁷⁾ Dosavadní rozhodnutí hovoří nekonzistentně o „podnikatelském“ i „obchodním“ riziku, pojem „podnikatelské“ však převládá.

¹⁸⁾ V rozhodnutí ÚOHS ze dne 8. 2. 2023 sp. zn. ÚOHS-S0612/2022/VZ, č. j. ÚOHS - 05630/2023/500.

¹⁹⁾ Tamtéž.

²⁰⁾ Rozhodnutí sp. zn. ÚOHS-S0321/2023/VZ ze dne 5. 9. 2023.

²¹⁾ Rozsudek KSBR ze dne 3. 10. 2024, č. j. 62 Af 2/2024-144, potvrzený rozsudkem NSS č. j. 4 As 239/2024-70

dodávka ICT systému, přičemž zadavatel podmínil užití standardního SW v řešení svým souhlasem, aniž by přiblížil podmínky, za kterých bude takový souhlas udělen. Dále součástí závazného harmonogramu plnění bylo akceptační řízení, aniž se zadavatel zavázal k jakýmkoli lhůtám pro poskytování své nezbytné součinnosti.

Takové nastavení dle ÚOHS „...nelze vnímat jako určitý přenos přiměřeného podnikatelského rizika na dodavatele, které by bylo zákonem či soudní judikaturou aprobováno. Zadavatel zcela nesrozumitelně požaduje po dodavatelích předložení nabídkové ceny za plnění... ačkoliv dodavatelé nemají dostatek informací o tom, zda zadavatel bude ochoten... toto plnění akceptovat...“ KsBR pak doplnil, že „... jde totiž navíc o podstatnou informaci z pohledu dodržení harmonogramu plnění...“, tedy připomněl i potřebu dodavatele definovat si časovou osu plnění a předem odhadnout, zda je schopen předmět plnění realizovat v daných časových souvislostech.

Zhodnocení a posouzení možností dalšího vývoje

Závěry správních soudů o excesech, které znemožňují plnění, tak ÚOHS transformoval do posuzování přenosu nepřiměřeného podnikatelského rizika na dodavatele, což představuje jednoznačný posun správným směrem.

Paradoxně se tak „konečně“ naplňují myšlenky rozsudku B. Braun Medical, který byl připraven vidět rozpor se ZZVZ „...v situaci, kdy by takto nastavená smluvní podmínka jevila znak nepřiměřenosti (cíli) a znak excessu z pravidel kontrahovaných v případech obdobných plnění, jež by měly dostatečnou intenzitu působit ve vztahu k dodavatelům eliminačně, popř. fakticky znejasňovat, do jakých podmínek (jak ze strany zadavatele po dobu trvání smluvního vztahu vykládaných a používaných) dodavatel vlastně vstupuje...“²²⁾ Všechny výše citované případy jednoznačně pro dodavatele znejasňují, do jakých podmínek plnění vstupují.

Současně ale platí, že identifikované vady smluvních podmínek nejsou přímo a jednoznačně diskriminační, spíše jen vytvářejí nepřehledný prostor, ve kterém sice může, ale také vůbec nemusí (!) dojít k jevům negativním vůči dodavatelům. Zadavatel nikdy nemusel stanovit nepřiměřeně nízký cenový strop, případně svůj souhlas se standardním SW mohl dát vždy a bez průtahů; přesto jsou jejich smluvní podmínky nezákonné. Za nezákonný (tedy netransparentní, případně nepřiměřený ve smyslu základních zásad dle § 6 odst. 1 ZZVZ) je tak označován prostor pro zlomyslnou libovůli zadavatele, který by mohl být „zneužíván“ v neprospěch dodavatele.

Jedná se tak o zřetelný odklon od dřívější rozhodovací praxe, kdy ÚOHS podobné negativní scénáře odmítal zohlednit s odůvodněním, že „...nemůže vycházet ze spekulací navrhovatele, že by zadavatel mohl postupovat v budoucnu zlomyslně a bezdůvodně protahovat termín pro předání staveniště...“²³⁾. Důvod odklonu lze hledat

---

ze dne 26. 6. 2025.

²²⁾ Rozsudek KsBR ze dne 3. 1. 2019, č. j. 62 Af 76/2018-226.

²³⁾ Rozhodnutí předsedy ÚOHS ze dne 13. 5. 2020 sp. zn. ÚOHS-R0038/2020/VZ, č. j. ÚOHS-14102/2020/322/DJa.

v ochotě ÚOHS (a dobré schopnosti navrhovatele) prokázat, že identifikovaný prostor pro zlomyslnou libovůli zadavatele již nabývá intenzity excesu.

A zlomyslnou, tedy nespolupracující, či dokonce bojkotující libovůli zadavatele nikdy nelze vyloučit; nelze zapomínat na hrozící (v úvodu vymezenou) „trojstrannost“ smluv na plnění veřejných zakázek!

Rozhodovací praxi ÚOHS tak již vytvořila podklad pro „korekci“ smluvních podmínek, ale je zjevné, že tato oblast rozhodování bude vždy výrazně individuální a závislá na konkrétních okolnostech, např. i z pohledu dostupnosti vhodných důkazních prostředků. Dovolávat se stejných rozhodnutí v obdobných případech ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu tak bude obtížné.

Promítnou-li se tyto závěry do úvodního hypotetického příkladu nepřiměřeně vysoké smluvní pokuty, pak by ÚOHS zjevně mohl směřovat k závěru o vytvoření bezdůvodné překážky hospodářské soutěže (ve smyslu § 36 odst. 1 ZZVZ), nicméně bylo by extrémně složité tvrdit a doložit např. obvyklou praxi nadnárodních společností ohledně jejich contract managementu a posuzování rizikovitosti konkrétní smluvní podmínky. Naprosto vyloučeno by pak bylo, aby ÚOHS posuzoval výši stanovené pokuty individuálně, tedy z pohledu její „přiměřenost cíli“ (v duchu rozsudku B. Branu Medical), neboť takto by ÚOHS nepřipustně suploval moderační pravomoc civilních soudů (ve smyslu § 2051 občanského zákoníku).

Závěr

Rozhodovací praxí již byla dovozena přípustnost přezkumu nejen takových smluvních podmínek, které vytvářejí zjevnou bezdůvodnou konkurenční výhodu jednomu dodavateli či okruhu dodavatelů (typicky výše uvedená podmínka krytého stání pro autobusy), ale rovněž takové smluvní podmínky, které nepřiměřeně přenáší podnikatelské riziko na dodavatele. Této formulaci je pak třeba rozumět zejména tak, že problematické je i vytváření jakéhokoli prostoru pro zlomyslnou libovůli zadavatele, protože smluvní podmínky jsou pak netransparentní, či nepřiměřené ve smyslu § 6 odst. 1 ZZVZ, případně se jedná o bezdůvodné překážky hospodářské soutěže ve smyslu § 36 odst. 1 ZZVZ.

Přezkum v tomto rozsahu pak nekoliduje s pravomocí civilních soudů, protože je naplňován předpoklad vyslovený v úvodu, tedy že předmětem přezkumu je dopad smluvních podmínek na okruh potenciálních dodavatelů a jejich schopnost odradit dodavatele od podání nabídky.

Co uvést závěrem? Efektivní přezkum smluvních podmínek se zatím děje spíše v jednotkách případů, přesto není vyloučen a dodavatelé s ním mohou počítat. Je velmi důležité důkladně si připravit důkazní prostředky. Platí totiž, že zatímco např. hodnocení zkušeností právnické osoby bude dle ÚOHS nezákonně vždy²⁴⁾, konkrétní smluvní podmínka může být zákonná i nezákonná, v závislosti na excesivnosti celkového svého kontextu.

---

²⁴⁾ Tento příklad uvádím proto, že se nejedná o výslovné ustanovení ZZVZ, ale výklad opakovaně dovozený ÚOHS, např. v rozhodnutí ze dne 15. 3. 2022, sp. zn. ÚOHS-S0654/2021/VZ, č. j. ÚOHS-09110/2022/500.

Shrnutí:

Přezkum smluvních podmínek z pohledu ZZVZ je z pohledu odborné veřejnosti dlouhodobě vnímán jako tabu. Autor v článku ukazuje, že možnosti pro takový přezkum nejenže vymezily správní soudy, ale i Úřad pro ochranu hospodářské soutěže již k němu našel svou cestu. Nezákonná je zejména taková smluvní podmínka, která přenáší nepřiměřené podnikatelské riziko na dodavatele, resp. vytváří prostor pro zlomyslnou libovůli zadavatele. Přezkum smluvních podmínek se nicméně jeví jako vysoce individuální.

Klíčová slova: veřejné zakázky, smluvní podmínky, přezkum smluvních podmínek, přenos nepřiměřeného podnikatelského rizika.

Review of contract terms in public procurement – summary:

The review of contractual terms and conditions under the Public Procurement Act (CZ: ZZVZ) has long been regarded as a taboo subject among professionals. In this article, we demonstrate that not only have the administrative courts defined the scope for such review, but the Office for the Protection of Economic Competition has also found its own approach to it. In particular, a contractual clause that imposes an unreasonable business risk on the supplier, or creates room for arbitrary or malicious discretion on the part of the contracting authority, is considered unlawful. Nevertheless, the review of contractual terms remains a highly case-specific matter.

Keywords: public procurement, contractual terms, review of contractual terms, transfer of unreasonable commercial risk.